

הכנסת

הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל

ירושלים, 18 במרץ 2026
כ"ט באדר התשפ"ו

הכנסת העשרים וחמש
מושב רביעי

**החלטת הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל
בדבר הצעת התקציב לשנת הכספים 2026 –
סכום ההקצאה השנתי מהקרן לאזרחי ישראל**

רקע

בשנת 2014 נחקק חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד–2014 (להלן – החוק). בהתאם לחוק, במהלך שנת 2022 החלה לפעול הקרן לאזרחי ישראל, אשר תפקידה לנהל את הכנסות המדינה מהיטל על רווחים ממשאבי טבע בראייה כלכלית ארוכת טווח לשם השאתם ובמטרה לאפשר את המשך קיומה לדורות רבים.

על פי החוק, על הממשלה להניח על שולחן הכנסת, כחלק מהצעת חוק התקציב השנתי, את הצעתה להקצאה של סכום ההקצאה השנתי, ולהעבירה להכנה לוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל.

סעיף 38 לחוק קובע כי סכום ההקצאה השנתי ישמש מדי שנה להקצאות למטרות חברתיות, כלכליות וחינוכיות. לפי סעיף 38(ד) לחוק, הצעת הממשלה להקצאת סכום ההקצאה השנתי תהיה מפורטת, ויצורפו לה, בין היתר, הסכום המוקצה למחקר ופיתוח, וכן להשקעה באנרגיה מתחדשת ולפיתוח ומחקר שלה והסכום המוקצה לעידוד תעסוקה בנגב.

בהתאם לסעיף 39 לחוק, הוועדה תכין את פירוט ההקצאות מסכום ההקצאה השנתי לפי הצעת הממשלה המפורטת לכל המאוחר שלושה ימים לפני מועד אישור חוק התקציב לאותה שנה, ולא יאוחר מהיום הקובע כמשמעותו בסעיף 36 לחוק-יסוד: הכנסת (שעניינו התפזרות בשל אי-קבלת חוק התקציב), כך שפירוט ההקצאות יובא לאישור הכנסת כחלק מחוק התקציב השנתי.

סכום ההקצאה השנתי, וכן הוצאות הממשלה שימומנו מסכום ההקצאה השנתי, ייקבעו בחוק התקציב השנתי כהוצאה מותנית בהכנסה כמשמעותה בסעיף 5 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985 (סעיף 39(ב) לחוק).

עם אישור חוק התקציב השנתי יועבר סכום ההקצאה השנתי מחשבון הקרן לאוצר המדינה.

הכנסת

הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל

הצאת ההקצאה לשנת 2026

בחודש ינואר 2026 הגישה הממשלה הצעה להקצאה של סכום ההקצאה השנתי לשמונה מטרות:

1. שיפוץ ובינוי של מוסדות תורניים על תיכוניים המעודדים שירות צבאי;
2. שיפוץ ובינוי במבני חינוך בלתי פורמלי לפעילות בוגרי מערכת החינוך בשכבות גיל של למעלה מ-18 הנתמכים במסגרת מינהל חברה ונוער;
3. הקמה וקירוי מגרשי ספורט במערכת החינוך;
4. הקמת מרכזי שיקום למשרתי מילואים המתמודדים עם פוסט טראומה;
5. הקמת מרכזי טיפול יומי ממוקדי טראומה;
6. עידוד תעסוקה בנגב ובגליל על ידי הקמת תשתיות וחיזוק האקו-סיסטם הטכנולוגי;
7. קידום אנרגיה מתחדשת ומו"פ בים (Blue Tech);
8. בינוי פיתוח ושיפוצים של תאגידים סטטוטוריים על פי חוק המשמשים מרכזי מורשת.

הוועדה עמדה, בהתאם גם לעמדת היועצת המשפטית לכנסת, עו"ד שגית אפיק, על כך שלא ייכללו כספים שעשויים להיחשב ככספים קואליציוניים, ולכן בשיח עם גורמי הממשלה, הממשלה הביאה הצעת הקצאה מתוקנת.

ביום 16 במרץ 2026 אושרה בממשלה הצעה מתוקנת שמחליפה את ההצעה הקודמת.

ביום 18 במרץ 2026, בסיכום בין הוועדה לגורמים בממשלה, הוחלט להקצות 10 מלש"ח לעידוד תעסוקה בנגב ובגליל מתוך ההקצאה להטמעת מודלים חדשניים והקמת מרחבים טיפוליים אינטגרטיביים - בפריפריה.

להלן הצעת ההקצאה הסופית שאושרה בוועדה הכוללת את התוכניות הבאות:

- **קידום אנרגיות מתחדשות ומו"פ בים (Blue Tech)** – ההשקעה המוצעת נועדה לאפשר מבחני היתכנות, הקמת תשתיות ניסוי והסרת חסמים רגולטוריים, ובכך לקדם תעשייה חדשנית בתחום ה-Blue Tech, לגוון את מקורות האנרגיה של המשק, להפחית תלות בדלקים פוסיליים ולחזק את חוסן משק האנרגיה של ישראל – **15 מלש"ח**.
- **קידום אנרגיה מתחדשת באמצעות קירוי סולרי במרחב הציבורי** – קידום מיזמי אנרגיה מתחדשת באמצעות קירוי סולארי במרחב הציבורי לרבות מסופי תחבורה ציבורית, שבילי אופניים, פארקים, גינות, מגרשי ספורט וחניונים, בשילוב עמדות טעינה לרכב חשמלי. הקצאת התקציב תבצע באמצעות קולות קוראים – **15 מלש"ח**.

הכנסת

הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל

- **הקמת מרחבים טיפולים אינטגרטיביים בתחום בריאות הנפש לכלל האוכלוסייה, ובתוכה למשרתי המילואים – הקמת, הפעלת והרחבת מענים אינטגרטיביים על רצף הטיפול בתחום בריאות הנפש בפריפריה ובפריסה ארצית.** השירותים יינתנו לכלל האוכלוסייה, בהתוויות טיפול נרחבות הכוללות, בין השאר טיפול ממוקד טראומה. בנוסף, ישלבו מתן שירותים המוכרים בסל הבריאות בגישה ביו פסיכוסוציאלית, על ידי צוות רב מקצועי. זאת, לצד התערבויות ופעילויות בתחום גוף-נפש, פעילויות חוץ והתערבויות חברתיות-קהילתיות, במטרה לספק מענה הוליסטי ומותאם אישית למטופלים במסגרת סל שירותי הבריאות – **40 מלש"ח.**
- **הקמה וקירוי סולרי של מגרשי ספורט –** הקמה וקירוי סולרי של מגרשי ספורט, שיאפשרו קיום פעילות ספורטיבית לאורך כל ימות השנה, גם בימי חום קיצוניים או גשמים ויאפשרו לכל תלמיד ותלמידה ליהנות מפעילות גופנית מגוונת ותדירה – **10 מלש"ח.**
- **עידוד תעסוקה בנגב ובגליל –** במסגרת הפרויקט, יפעל המשרד בהליכי רכש ומיזמים משותפים ויפרסם קולות קוראים לרשויות מקומיות, לחברות עסקיות ולגופים נוספים, לצורך יצירת תשתית פיזית להעסקה איכותית וצעדים התומכים בכך – **40 מלש"ח.**
- **הרחבת מענים, פיתוח ורכש להטמעת מודלים חדשניים במחלקות או יחידות שיקום –** פיתוח מענים בתחום השיקום הגופני והתפקודי, קידום, הקמה או הרחבה של מענים ביחידות שיקום קיימות, תוך הטמעת מודלים טיפוליים חדשניים ומודלים מתקדמים בתחומי הציוד, האבזור והטכנולוגיה, במטרה לשפר את איכות וזמינות השירותים. השירותים יינתנו על ידי ארגוני הבריאות לכלל האוכלוסייה במסגרת סל שירותי הבריאות, תוך מתן עדיפות לפרויקטים המשלבים אינטגרציה בין גוף לנפש בתהליכי השיקום – **15 מלש"ח.**
- **שיפור תשתיות בסביבת המטופלים במחלקות פסיכיאטריות –** ההקצאה נועדה לתמוך בשיפוצים ובשיפורי תשתית שיקדמו מענה תשתיתי איכותי וחדשני לסביבת המטופל במחלקות הפסיכיאטריות. יינתן דגש על המרחב הטיפולי הסובב של המטופל באופן שיחזק את המענה הפסיכיאטרי הנדרש בעת הזו ויאפשר חשיבה חדשנית וכוללת על כל סביבת המטופל כמרחב טיפולי מכיל ומרפא, כמו גם התאמות ורכישת ציוד ואמצעים להפחתת מקרי אובדנות ואלימות – **8 מלש"ח.**

הכנסת

הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל

- **שיפור תשתיות בבתי חולים כלליים בפריפריה** – חיזוק המעטפת הרפואית בבתי חולים כלליים ציבוריים בפריפריה. ההקצאה נועדה לקדם יוזמות בתחום שיפור חווית המטופל והשירות, תוך הטמעת מודלים חדשניים בטיפול כגון הקמת מרחבי וגני משחקים לילדים מאושפזים או במיון. עוד כוללת ההקצאה מסכים אישיים למטופלים, מתן כלים להפחתת חרדה בילדים לפני MRI וכן הקמת פינות מנוחה וישיבה למשפחות וגינות טיפוליות במרחב בתי החולים – **15 מלש"ח**.
- **הטמעת מודלים חדשניים בשיקום והקמת מרחבים טיפוליים אינטגרטיביים בפריפריה** – הרחבת מענים, פיתוח ורכש להטמעת מודלים חדשניים במחלקות או יחידות שיקום, ועבור הקמת מרחבים טיפוליים אינטגרטיביים בתחום בריאות הנפש. נוכח המצוקה המיוחדת בזמינות שירותים מסוג זה בפריפריה, מוצע לחזק את הפעילויות המתוארות בתקציב נוסף שיופנה לפריפריה בלבד – **24.6 מלש"ח**.
- **הקמת מתקן חדש למכון הלאומי לרפואה משפטית** – המרכז הלאומי לרפואה משפטית פועל כיום במבנה מגורים ישן שאינו מותאם לצורכי המרכז. במסגרת הקמת מתקן חדש לרפואה משפטית, מוצע להקים מרכז משפחות במודל חדשני שיאפשר מרחב להמתנה, הכלה, התערבות וסיוע רגשי ותמיכתי הן בשגרה והן במקרים מורכבים כגון אירוע רב נפגעים. פרויקט זה ישפר משמעותית את יכולת המכון לתת מענה ראוי ומכבד למשפחות – **13 מלש"ח**.
- **שדרוג סביבת הלמידה במוסדות החינוך בישראל באמצעות התאמות, הקמת תשתיות והצטיידות עבור כיתות חכמות מתקדמות, מבוססות טכנולוגיות חדשניות ובינה מלאכותית ללמידה חדשנית ומותאמת אישית** – קידום מעבר מערכת ללמידה מותאמת אישית מבוססת טכנולוגיה, באמצעות ביצוע התאמות, הנחת תשתיות והצטיידות שתאפשר, בין היתר, לקדם כיתות שבהן יהיו תנאים טכנולוגיים נדרשים לטובת למידה מותאמת אישית, ובכלל זה הקמה ושדרוג של כיתות חכמות ברמה הטכנולוגית, הכוללות תשתיות מתקדמות וכלים מבוססי בינה מלאכותית התומכים בהוראה חדשנית, בלמידה אינטראקטיבית ובהתאמת תהליכי הלמידה לצרכי התלמידים – **40 מלש"ח**.

הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל קיימה 26 ישיבות ו-7 סיורים בקשר להצעת התקציב, ובמהלכם בחנה את ההקצאות והמטרות שהציעה הממשלה, וכן חלופות לשימוש בסכום ההקצאה השנתי, בין היתר למטרות בריאות, אנרגיה, חדשנות, מדע, חינוך, נגב וגליל ועוד.

הוועדה החליטה לאשר את ההקצאות לתחומים האמורים בהצעת הממשלה, כמפורט לעיל. הוועדה תוסיף ותפקח אחר יישום התקציב ואחר יישום החלטותיה אחת לשלושה חודשים.

הכנסת

הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל

החלטות הוועדה

1. הוועדה קוראת למימוש התקציבים שאושרו על ידי ידה על פי אמות מידה שקופות, ענייניות ואובייקטיביות, שיאפשרו חלוקה שוויונית ויטיבו עם כלל האוכלוסיות.
2. הוועדה תקיים פיקוח אחר יישום התקציב והחלטותיה אחת לשלושה חודשים. במסגרת זו, פונה הוועדה אל משרדי הממשלה בבקשה להעביר לה את הקולות הקוראים בנושאים השונים טרם הפצתם, וזאת בכדי לקבל את אישור הוועדה. משרדי הממשלה יגישו דין וחשבון תקופתי בכתב, אחת לשלושה חודשים, באשר להתקדמות במימוש ובניצול ההקצאות שאושרו כאמור על ידי הוועדה.
3. הוועדה החליטה כי ההקצאה להקמת מרחבים טיפולים אינטגרטיביים בתחום בריאות הנפש לכלל האוכלוסיה, ובתוכה למשרתי המילואים, תוקצה תוך מתן עדיפות לפריפריה.
4. הפרש בסכומי ההקצאה הנובע מהמרת שער הדולר יתחלק באופן שווה בין כלל משרדי הממשלה שקיבלו כספים מן ההקצאה בשנה זו.
5. תקציב שלא ינוצל בשנת כספים מסוימת למטרות האמורות יוחזר לקרן.
6. בתכנון הקצאות עתידיות הוועדה תיזום פנייה למשרדי הממשלה כרבעון לפני הנחת הצעת חוק התקציב, וזאת לשם הבניה של הליך העבודה אל מול הוועדה, לרבות הפירוט הנדרש של הפרויקטים והמטרות המוצעות לצרכי ההקצאה.
7. הוועדה רואה חשיבות רבה בהשקעה בשנים הבאות בספינות מחקר ימיות, מתוך תפיסה עקרונית כי כסף שמגיע מהים ראוי שיחזור לים, ועל כן יש להפנותו לטובת פיתוח, שימור והעמקת הידע הימי.
8. בהתאם להחלטת הוועדה, לא תיעשה הקצאה מן הקרן למטרות מגוריות או קואליציוניות.
9. במידה שיתברר כי מטרה מסוימת לא יושמה או חורגת ממטרות החוק, תעמוד הוועדה על ביצוע העברה תקציבית ממטרה כאמור, וכן תקיים על כך פיקוח.

חבר הכנסת ניסים ואטורי

יושב-ראש הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל